

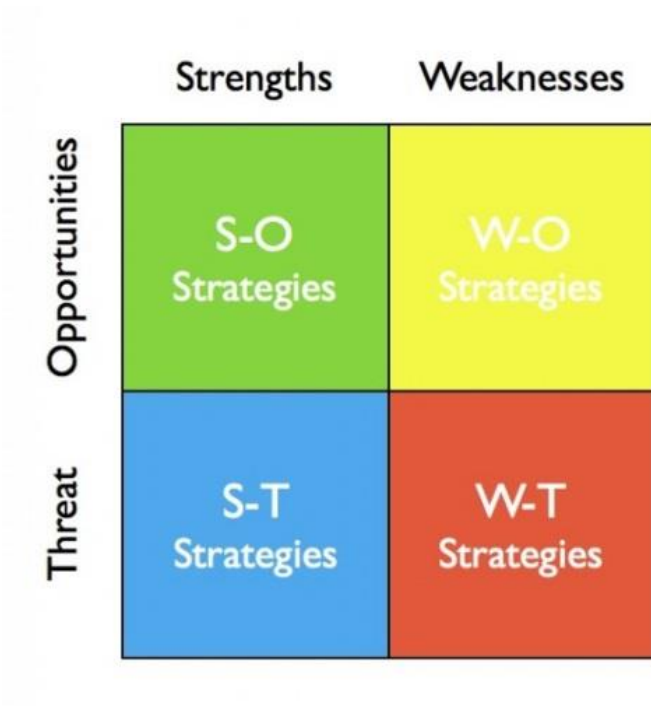
การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดลำพูน

๑. การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดลำพูน

จุดแข็ง (Strength)	จุดอ่อน (Weakness)
<p>ปัจจัยภายใน จุดแข็ง (Strength)</p> <p>S๑ ลักษณะที่ตั้งทางภูมิศาสตร์เหมาะสมกับการทำเกษตรกรรม</p> <p>S๒ วิถีชีวิต สังคมยังคงเป็นวิถีเกษตร เกษตรกรมีองค์ความรู้ภูมิปัญญาชาวบ้านมีความชำนาญ มีประสบการณ์ และมีศักยภาพสามารถผลิตและแปรรูปผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรได้ตลอดปี</p> <p>S๓ เป็นแหล่งผลิตลำไย ที่สำคัญของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ เป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัด เป็น Product Champion ของจังหวัด และเป็นที่รู้จักอย่างกว้างขวาง</p> <p>S๔ มีกลุ่มวิสาหกิจชุมชน กลุ่มสหกรณ์การแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรในพื้นที่</p> <p>S๕ มีผู้ประกอบการสินค้าเกษตรในพื้นที่ที่ทำหน้าที่กระจายผลผลิตออกนอกจังหวัด</p> <p>S๖ มีศักยภาพในการผลิต และเป็นแหล่งกระจายสินค้าปศุสัตว์ที่มีคุณภาพได้มาตรฐานของภาคเหนือตอนบน ๑</p> <p>S๗ การคมนาคมขนส่งมีความสะดวก</p> <p>S๘ มีหน่วยงานภาครัฐในการสนับสนุนส่งเสริมพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์ในพื้นที่</p>	<p>ปัจจัยภายใน จุดอ่อน (Weakness)</p> <p>W๑ พื้นที่เพื่อการเกษตรมีเพียงร้อยละ ๒๔ ของพื้นที่ทั้งหมดของจังหวัด มีการใช้ประโยชน์ในพื้นที่ทางการเกษตรบางพื้นที่ไม่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่</p> <p>W๒ โครงสร้างพื้นฐานการผลิตทางเกษตรยังไม่ครอบคลุม บางพื้นที่ยังขาดแคลนระบบชลประทาน ไฟฟ้าเพื่อการเกษตร ถนน เป็นต้น</p> <p>W๓ เกษตรกรบางส่วนไม่มีเอกสารสิทธิ์</p> <p>W๔ ความอุดมสมบูรณ์ของดินค่อนข้างต่ำสภาพดินมีความเสื่อมโทรม ในบางพื้นที่ไม่สามารถเก็บกักน้ำได้</p> <p>W๕ ประชากรภาคการเกษตรในปัจจุบันส่วนใหญ่มีอายุโดยเฉลี่ยมากกว่า ๕๐ ปีขึ้นไป ขาดผู้สืบทอดอาชีพทางการเกษตร มีการขาดแคลนแรงงานภาคการเกษตร</p> <p>W๖ เกษตรกรขาดทักษะองค์ความรู้ การนำนวัตกรรม และเทคโนโลยีใหม่ๆ มาปรับใช้ในการทำการเกษตร</p> <p>W๗ เกษตรกรที่ได้รับรองมาตรฐานการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัย สินค้าเกษตรอินทรีย์ยังมีจำนวนค่อนข้างน้อย</p> <p>W๘ ผู้ประกอบการบางส่วน ไม่คำนึงถึงคุณภาพผลผลิตในการจำหน่าย (การคัดเกรดลำไย) ทำให้ผลผลิตไม่ได้คุณภาพ มาตรฐาน ผู้ซื้อขาดความเชื่อถือในคุณภาพของผลผลิต</p> <p>W๙ สถาบันเกษตรกรขาดความเข้มแข็ง ส่วนใหญ่เป็นการรวมตัวเพื่อรองรับการขอรับการช่วยเหลือจากภาครัฐหรือเอกชน และทำหน้าที่เป็นเพียงแหล่งทุน และไม่ได้ดำเนินกิจกรรมรวมซื้อ รวมขาย เพื่อสร้างอำนาจต่อรอง</p> <p>W๑๐ เกษตรกรไม่มีทักษะความรู้ และความสามารถในการบริหารจัดการตลาดสินค้าเกษตร ขาดการวางแผน การผลิต และการเชื่อมโยงด้านการตลาด ไม่มีตลาดสินค้าเกษตรปลอดภัยที่ชัดเจนสะดวกสำหรับผู้บริโภค</p>

โอกาส (Opportunity)	ภัยคุกคาม (Threat)
<p>ปัจจัยภายนอก โอกาส (Opportunity)</p> <p>0๑ สินค้าลำไยยังเป็นที่ต้องการของผู้บริโภคในแถบเอเชีย และ ASEAN โดยเฉพาะประเทศจีน เวียดนาม อินโดนีเซีย</p> <p>0๒ การเปิดเสรีทางการค้าทำให้มีโอกาสในการจำหน่ายสินค้าทางการเกษตรไปยังต่างประเทศได้เพิ่มขึ้น</p> <p>0๓ สามารถเพิ่มกลุ่มเป้าหมายผู้บริโภคสินค้าลำไยในประเทศได้ เนื่องจากปัจจุบันการกระจายผลผลิตภายในประเทศยังไม่ทั่วถึง</p> <p>0๔ มีแหล่งเทคโนโลยี แหล่งความรู้ หน่วยงานทางด้านวิชาการ ทำการศึกษวิจัย และพัฒนาด้านการเกษตร และสหกรณ์อย่างต่อเนื่องในพื้นที่ เช่น มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ หน่วยงานกระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ (ศวภ.๑)</p> <p>0๕ นโยบายของรัฐให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรมของประเทศ (Zoning), Smart Farmer, Food safety, และการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานการผลิตทางการเกษตร</p> <p>0๖ นโยบายภาครัฐมีมาตรการในการสนับสนุน การรวมกลุ่มเกษตรกร การลดต้นทุน การเพิ่มผลผลิต การพัฒนาคุณภาพมาตรฐาน การสร้างมูลค่าเพิ่มของสินค้า ตลอดจนการบริหารจัดการด้านการตลาดโดยการใช้การตลาดนำการผลิต</p> <p>0๗ ทฤษฎีเศรษฐกิจพอเพียง การทำการเกษตรแบบผสมผสานยังคงเป็นทิศทางสู่ความอยู่รอดอย่างยั่งยืนของเกษตรกร</p> <p>0๘ การสนับสนุนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการมีส่วนร่วมในด้านการเกษตรและสหกรณ์</p> <p>0๙ กระแสความนิยมของผู้บริโภคในการบริโภคสินค้าเกษตรปลอดภัยมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้น</p> <p>0๑๐ มีโรงงานอุตสาหกรรมรองรับผลผลิตทางการเกษตร</p> <p>0๑๑ เป็นศูนย์กลางการค้าสินค้าเกษตรที่สำคัญของภาคเหนือ เนื่องจากจังหวัดลำพูนเป็นแหล่งเพาะปลูกพืชเศรษฐกิจที่หลากหลาย เช่น ลำไย มะม่วง หอมแดง กระเทียม ซึ่งผู้ประกอบการค้ามีการตั้งจุดรับซื้อภายในจังหวัด</p> <p>0๑๒ สามารถพัฒนาการเกษตรร่วมกับการท่องเที่ยวได้</p>	<p>ปัจจัยภายนอก อุปสรรค (Threat)</p> <p>T๑ พื้นที่ทางการเกษตรยังมีความเสี่ยงกับปัญหาภัยพิบัติ ภัยธรรมชาติ โรคระบาด ศัตรูพืช</p> <p>T๒ ผลกระทบจากการเปิดเสรีทางการค้า เกิดคู่แข่งในตลาดสินค้าการเกษตรมากขึ้น และมีอุปสรรคทางการค้าที่ไม่ใช่มาตรการทางภาษี (Non-Tariff Barriers: NTB)</p> <p>T๓ ราคาผลผลิตทางการเกษตรมีความผันผวน</p> <p>T๔ ปริมาณผลผลิตขึ้นอยู่กับสภาพดินฟ้าอากาศ ไม่สามารถกำหนดได้แน่นอน</p> <p>T๕ ปัจจัยการผลิตและต้นทุนการผลิตสูง</p> <p>T๖ ผู้บริโภคขาดความเชื่อมั่นในผลผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัย และขาดความรู้ความเข้าใจความแตกต่างระหว่างสินค้าเกษตรเคมีทั่วไป กับเกษตรปลอดภัย เกษตรอินทรีย์</p> <p>T๗ ราคาสินค้าเกษตรปลอดภัย GAP ไม่มีความแตกต่างกับสินค้าเกษตรทั่วไป</p>

๒. การกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนากิจการเกษตรและสหกรณ์ โดยเครื่องมือ TOWS Matrix

กลยุทธ์การพัฒนาที่ได้จากการจัดทำ TOWS Matrix

<p>SO</p> <p>กลยุทธ์ ส่งเสริมและพัฒนาเทคโนโลยี นวัตกรรมเพื่อพัฒนาการผลิต และเพิ่มผลผลิตทางการเกษตร และลดต้นทุนการผลิต (S๒ , O๔ , O๘) + (W๖ , W๕) + (T๕)</p> <p>กลยุทธ์ พัฒนาการความรู้แก่เกษตรกรตาม ความสนใจ และพัฒนาเกษตรกรสู่ Smart Farmer พัฒนาบุคลากรสู่ Smart Officer (S๘ , O๔ , O๕ , O๖)</p>	<p>WO</p> <p>กลยุทธ์ การบริหารจัดการที่ดินทำกินเพื่อ เกษตรกรรม และเขตเหมาะสมสำหรับการปลูกพืช เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ และการเลี้ยงสัตว์ (Zoning) (W๑ , O๕)</p> <p>กลยุทธ์ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การเกษตร สนับสนุนระบบชลประทานให้ทั่วถึง การ บริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตร การใช้พลังงานทดแทน และจัดระบบการขนส่งในระดับไร่นา เพื่อขนส่งผลผลิต และปัจจัยการผลิต (W๒ , O๕)</p> <p>กลยุทธ์ พัฒนาปัจจัยพื้นฐานการผลิตที่ เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมการอนุรักษ์ดินและน้ำ พัฒนาทรัพยากรดินโดยใช้สารอินทรีย์ทดแทนการใช้ สารเคมีทางการเกษตร (W๓ , W๔ , O๕)</p> <p>กลยุทธ์ สร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตร พัฒนาการผลิตให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด ท้องถิ่น ตลาดภายในและภายนอกประเทศ (W๘ , W๑๐ , O๑ , O๒ , O๓ , O๖ , O๙)</p> <p>กลยุทธ์ ส่งเสริมการรวมกลุ่มและสร้างความ เข้มแข็งแก่สถาบันเกษตรกร (W๙ , O๖)</p> <p>กลยุทธ์ สนับสนุน ส่งเสริมการน้อมนำแนว พระราชดำริ และหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็น แนวทางการดำรงชีวิตของเกษตรกรและบุคลากรภาค การเกษตร เพื่อให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีอย่างยั่งยืน (O๗)</p> <p>กลยุทธ์ ส่งเสริมการทำเกษตรตามแนว ทฤษฎีใหม่ (O๗)</p>
<p>ST</p> <p>กลยุทธ์ พัฒนาสินค้าเกษตรให้ได้คุณภาพ มาตรฐาน ปลอดภัย ยกระดับสู่การเป็นเกษตร อุตสาหกรรม (S๓ , S๔ , S๕ , S๖ , S๗ , T๒ , T๖ , T๗) + (W๗) + (O๑๐ , O๑๑ , O๑๒)</p>	<p>WT</p> <p>กลยุทธ์ การพัฒนาระบบสารสนเทศด้าน การเกษตร การเตือนภัยทางด้านการเกษตร และการ สนับสนุนข้อมูลสถานการณ์แนวโน้มด้านการตลาด สินค้าเกษตรเพื่อประกอบการวางแผนการผลิต (W๖,W๑๐,T๑,T๓,T๔)</p>